

בס"ד. שיחת יום ב' דראש השנה, ה'תשט"ו.

בלתי מוגה

כ"ק אדמו"ר שליט"א נטל ידיו הק' לסעודה.

א. כ"ק מו"ח אדמו"ר סיפר בא' משיחותיו, שאביו כ"ק אדמו"ר נ"ע נהג להזכיר במשך ב' ימי ראש השנה את כל הנשיאים, מאדמו"ר הזקן ואילך, לומר דבר תורה בשמם, או לספר סיפור אודותם.

ובשיחה אחרת² אמר, שכאשר מנגנים ניגון השייך לא' מרבותינו נשיאינו — ניגון שחיברו בעצמו או שהי' מחבבו ביותר ("און האַט זיך געקאַכט זיך אין אים") — אזי מתקשרים עם נפש בעל הניגון בקשר עמוק עוד יותר מהקשר שע"י דיבור.

ולכן, ניגנו עתה ניגון מכאו"א מרבותינו נשיאינו, עד כ"ק מו"ח אדמו"ר — ניגון שהנשיא חיברו או שהי' מחבבו (כנ"ל).

* * *

ב. צוה לנגן ואמר מאמר ד"ה שמע ישראל.

* * *

ג. ישנו כלל בגמרא³: "בתר רישא גופא אזיל".

כלומר: כלל הוא בתורה, שכאשר מדובר אודות גוף, אין מודדים אותו על-פי עצמו, אלא על-פי הראש.

גם כאשר הגוף מנותק מהראש, ועד ש"ראשו במקום אחד וגופו במקום אחר"⁴ — הרי כיון שלפנ"ז הי' הגוף מחובר להראש, נמשכת השייכות ביניהם באופן תמידי ("עס איז פאַרפּאַלן"), כך שאפילו כשעוסקים בענין הנוגע להגוף, הרי הוא נמדד לפי הראש.

וכיון שענין זה הוא כלל בתורה — הרי זה כלל בכל מקום שהתורה מגעת אליו, דהיינו בכל מקום ממש, שהרי אין שום מקום ומציאות שאין בו מקום לתורה ח"ו, דמכיון שכל הענינים מקורם בתורה, כמארז"ל⁵

ב. תקטז, א.

(3) עירובין מא, א. וראה סוטה מה, ב.

(4) משנה סוטה שם.

(5) זח"ב קסא, ריש ע"ב.

(1) שיחת ליל ב' דר"ה תש"ד בתחלתה (סה"ש תש"ד ע' 3). וראה שיחת ליל ב' דר"ה (סה"ש תש"ח ע' 160). וש"נ.
(2) לקו"ד ח"א קב, ב. וראה שם ח"ג תק,

"קוב"ה אסתכל באורייתא וברא עלמא", שכל סדר ההשתלשלות מקורו מהתורה, וכפי שמצינו⁶ שהתורה וישראל קדמו לבריאת העולם, הרי התורה נמצאת בכל מקום.

ד. ובנוגע לענייננו:

מבואר בחסידות⁷, שהטעם שראש השנה נקרא בשם "ראש השנה" ולא "תחלת השנה", הוא, משום שכן הוא באמת, שראש השנה איננו רק תחלת השנה, אלא גם ראש השנה, דהיינו שראש השנה הוא בכחי' ראש, ושאר ימי השנה הם הגוף.

וגם בענין זה ישנו הכלל האמור — "בתר רישא גופא אזיל":
 בכלל, בראש השנה עומדים בתנועה של התעוררות, ויתכן שהתעוררות זו אינה נמשכת כדבעי במשך ימי השנה, דהיינו שההנהגה בכל ימי השנה (הגוף) אינה בהתאם להתעוררות בראש השנה (הראש), בדוגמת המצב שבו הראש נמצא במקום אחד והגוף במקום אחר.

ולכן, יש לדעת, ש"בתר רישא גופא אזיל". ובמכ"ש וק"ו: אם בנוגע לענין בלתי-רצוי (שבזה מדובר בגמרא שם) ישנו הכלל ד"בתר רישא גופא אזיל" — עאכו"כ ב"מדה טובה" ש"מרובה ממדת פורעניות"⁸, שבודאי "בתר רישא גופא אזיל".

כלומר: כאשר דנים אדם — אין דנים אותו לפי מצבו בכל השנה, אלא בהתאם למעמדו ומצבו בראש השנה — "בתר רישא גופא אזיל".

גם כאשר מדובר אודות הגוף, היינו, אודות מעמדו ומצבו שבכל השנה, ולא אודות ראש השנה — גם בענין זה דנים אותו כפי שהגוף כלול בהראש (כפי שכל ימי השנה כלולים בראש השנה), ומה שיהי' אח"כ — אינו נוגע, שהרי הקב"ה דן כל אדם "באשר הוא שם"⁹, ומקומו האמיתי הוא בראש השנה.

וענין זה מסייע גם לעבודה — שיומשך בגילוי הענין ד"בתר רישא גופא אזיל", שההנהגה בכל השנה תהי' בהתאם להתעוררות דראש השנה.

(8) יומא עו, א. וש"נ. הובא בפרש"י עה"ת ויקרא ה, יז.

(9) וירא כא, יז ובפרש"י — מר"ה טז, ב. וראה גם שיחת יום ב' דראש השנה תשי"ג ס"ד (תו"מ ח"ז ריש ע' 14).

(6) ראה תדבאר פ"ד ופלא"א. ב"ר פ"א, ד.

(7) ראה לקו"ת דרושי ר"ה נח, א ואילך. עט"ר שער ר"ה בתחלתו. ובכ"מ.

ה. וזהו א' מהטעמים שהזהירו כ"כ לשמור ולייקר את הזמן דראש השנה, ולעסוק באמירת תהלים הן ביום והן בלילה¹⁰,

— וכפי שמדייק כ"ק מו"ח אדמו"ר בהמאמר¹¹ בענין שני הימים דראש השנה ש"כיומא אריכתא דמיא"¹² ש"גם הלילה ליום יחשב", והיינו, שבפשטות הדיוק הוא על תיבת "אריכתא", ואילו כ"ק מו"ח אדמו"ר מדייק בתיבת "כיומא", שהלילה דראש השנה הוא כמו יום —

וטעם הדבר — לפי שראש השנה הוא זמן כללי הנוגע לכל השנה כולה, שהרי הדין ומשפט בנוגע לכל השנה כולה תלוי במעמדו ומצבו של האדם בראש השנה (כנ"ל), ולכן יש לייקר ביותר זמן זה.

ו. (וסיים כ"ק אדמו"ר שליט"א):

כיון שנשאר עוד זמן קצר עד תפלת מעריב — יכולים עדיין להשלים את הענינים שעדיין לא השלימו ("וואס מ'האָט ניט דערטאָן") כדי לפעול את הענין ד"אתם נצבים גו' כולכם"¹³, "לאחדים כאחד"¹⁴,

אשר, ע"י הענין ד"בהתאסף ראשי עם יחד שבטי ישראל", כולם יחד — אזי נעשה "ויהי בישורון מלך"¹⁵, "שתמליכוני עליכם"¹⁶,

והרי "מלכותא דרקיעא כעין מלכותא דארעא"¹⁷ — שכשם שבמלכותא דארעא הנה בשעה שנעשה מלך נותן הוא מתנות, "והנחה למדינות עשה"¹⁸, כן הוא ב"מלכותא דרקיעא", שכאשר הקב"ה נעשה מלך על עמו ישראל, נותן הוא לכולם מתנות — בהמשכה והשפעה לכאו"א בכל המצטרך, בגשמיות וברוחניות.

[כ"ק אדמו"ר שליט"א צוה לנגן ניגון אדמו"ר הזקן, ואח"כ נייע זשוריצי כלאָפּצי".

אחרי ברכת המזון, תפלת ערבית והברלה — חילק כ"ק אדמו"ר שליט"א בידו הק' לכאו"א מהנאספים מ"כוס של ברכה".

13 ר"פ נצבים.	10 ראה תו"מ ח"ו ע' 184. וש"נ.
14 לקו"ת ר"פ נצבים.	11 רד"ה היום הרת עולם דיום ב' דר"ה
15 ברכה לג, ה.	תש"ב — י"ל בקונטרס חודש תשרי שנה זו
16 ר"ה טז, סע"א. וש"נ.	(תשט"ו) ונדפס לאח"ז בסה"מ תש"ב ע' 9.
17 ראה ברכות נח, א.	12 טור וב"י (ד"ה וכתב) או"ח סת"ר.
18 אסתר ב, יח.	ט"ז שם סק"ב. וראה בארוכה שו"ע אדה"ז
	שם ס"ג ואילך.